

Topvrouw Trude Maas wil meer verbinding met de basis

Trude Maas-de Brouwer (1965) is een van de meest invloedrijke vrouwen in Nederland. Zij draait al jaren mee in de top van het bedrijfsleven. Maar ook in de politiek heeft zij - met name in de Eerste Kamer - haar stem laten horen. Die stem is helder en duidelijk. Waar zij ook optreedt, zij zegt wat zij vindt. Ook al is haar boodschap confronterend voor haar toehoorders. Dat is niet normaal in de wereld van de old boys. Maar dat moet het wel worden, vindt Trude.

“Vóór Felix Rottenberg me benaderde voor het lidmaatschap van de Eerste Kamer, had ik daar nog nooit over nagedacht. Na veertien dagen bedenktijd besloot ik te solliciteren! Ja, bij de PvdA moet je voor dit soort functies solliciteren. Bij een commissie”.

Omdat Trude èn vrouw was èn een technische achtergrond had èn afkomstig was uit het bedrijfsleven, eindigde zij hoog op de kandidatenlijst! Toch kwam zij bij de verkiezingen van 1995 niet meteen in de Eerste Kamer. Dat gebeurde pas toen Job Cohen in 1998 staatssecretaris van Justitie werd. In 2002 werd zij naar eigen zeggen opnieuw ‘ingeschoven’ als opvolger. Dit keer voor Thijs Wöltgens.

De derde keer diende zij de hele zittingsperiode uit (2003-2007) en was zij voorzitter van de vaste commissie voor Wetenschapsbeleid en Hoger Onderwijs. Ook hield zij

zich bezig met Economische zaken. Op die drie terreinen heeft zij zich het meest laten ‘gelden’.

BAMA

Tijdens haar eerste zittingsperiode speelde de wet BAMA (Bachelor Master). “Toen heb ik meegemaakt hoe een wetsontwerp, dat oorspronkelijk goed in elkaar stak, na ‘behandeling’ in de Tweede Kamer erg in kwaliteit achteruit ging. Door de vele amendementen was op een aantal punten de logica er uit. Dat komt onder andere omdat in de Tweede Kamer vaak te weinig (juridisch) wordt doorgedacht. Het politieke spel en de lobby krijgen teveel aandacht.

Oorzaak daarvan is dat de Tweede Kamer nu anders functioneert dan vroeger. Zij wordt meer en meer bevolkt door mensen die van jongs af aan in de politiek hebben gezeten. Deze Tweede Kamerleden zijn voor een belangrijk deel omhoog gekomen via assistentschappen bij

politici of via de ambtenarij. De zogenaamde tassendragers. Deze tassendragers zijn wel deskundig, maar sterk gefocust op het politieke spel. Zij hebben ook weinig contact met een groot deel van de bevolking. Daarom klinkt de stem des volks nauwelijks door in de debatten. Noch als kiezer, noch als ervaringsdeskundige. Terwijl het de opdracht van 'Den Haag' is om datgene wat maatschappelijk speelt, te laten stollen in wetgeving met goed hanteerbare regels. Dat laatste lukt lang niet altijd", zo stelt Trude vast.

Raad van Straten

"Politici bedenken - met de beste bedoelingen overigens - van allerlei. Maar er wordt minder nagedacht over de uitvoering. Gevolg: de gewone man kan er niet mee uit de voeten. Neem bijvoorbeeld het Persoonsgebonden budget. Laatst moest ik voor iemand uit mijn omgeving uitzoeken hoe dat werkt. Mijn man en ik zijn behoorlijk lang aan het puzzelen geweest om dat voor elkaar te krijgen. Dat moet voor veel mensen te ingewikkeld zijn. Dus komen er intermediairs, etc. Met dat soort regelgeving is de burger niet gediend. Dat moet anders! De politiek moet meer oog krijgen voor de uitvoering. En vooral ook meer oor. Er moet meer en beter geluisterd worden. Van kritiek leer je vaak het meest, vooral als je je in de achtergronden ervan verdiept. Aan dat laatste schort het tegenwoordig nogal. Ook in het bedrijfsleven. Consumenten worden nogal eens opgezadeld met ingenieurs delight: gebruiksonvriendelijke artikelen. Daar is eveneens vaak teveel afstand tussen de ontwerper en de gebruiker. We zitten in Nederland naast de Raad van State te springen om een Raad van Straten".

Medialogica

Gevraagd naar haar visie op de rol van de media stelt Trude dat de focus van de Tweede Kamer op het politieke spel nog wordt versterkt door de Medialogica. "De Tweede Kamer raakt steeds meer in de ban van de media. Met alle gevolgen van dien, zoals scoren op heel korte termijn en veel incidentenpolitiek.

Ook dat fenomeen zorgt ervoor dat de Tweede Kamer aan haar rol van wetgever en controleur van de regering nauwelijks toekomt. Sommige leden van de Tweede Kamer zijn zich zelfs niet eens meer bewust van ons duale stelsel. Laatst hoorde ik een Tweede Kamerlid spreken over we toen ze over de regering sprak".

De verminderde aandacht in de Tweede Kamer voor de kwaliteit van de wetgeving kan volgens Trude ondergaan worden door de Eerste Kamer het recht van terugzending te verlenen. Nu mag de Eerste Kamer een wet alleen integraal goedkeuren of afkeuren. Een eigen inbreng is niet mogelijk, want de Eerste Kamer mag niet amenderen. "Voor het invoeren van dat recht van terugzending moet wel het huis van Thorbecke verbouwd

worden! Maar dat lijkt me geen probleem. Het mag wel eens wat gemoderniseerd worden. Het werd immers gebouwd toen Nederland drie miljoen inwoners telde en totaal anders was georganiseerd".

Achter de schermen

Met het beëindigen van haar lidmaatschap van de Eerste Kamer kwam geenszins een einde aan Trudes politieke invloed. Achter de schermen bleef zij actief.

"Er is meer inhoudelijke kennisdeling dan wel wordt gedacht. Onder de titel van algemeen belang en partijbelang zijn leden van politieke partijen van hoog tot laag alleszins bereid met elkaar van gedachten te wisselen. Uit dat soort besprekingen komen weliswaar geen panklare oplossingen, maar wel kwalitatief hoogstaande analyses. En de kwaliteit van analyses bepaalt in belangrijke mate de kwaliteit van de oplossing. Daarom moet je de mensen aan het roer voortdurend voeren. Toen bijvoorbeeld vorig najaar de financiële crisis zich in alle hevigheid aandeede, riep de fractie onmiddellijk een aantal specialisten op economisch en financieel gebied bij elkaar voor beraad".

Commissariaten

Trude Maas heeft niet alleen invloed op politiek gebied. Dankzij een aantal stevige commissariaten beïnvloedt zij ook de gang van zaken in het bedrijfsleven. Let zij als vrouw op andere dingen dan mannen?

"Ik functioneer als commissaris vaak als Go-between tussen twee werelden. Want ik heb na een Bèta schoolopleiding, een alfa studie gedaan en speel nu vaak een rol als gamma.

Bij technische bedrijven let ik doorgaans meer op de menskant. Bij niet technische organisaties vraag ik vooral dingen als: hebben jullie je systemen wel op orde. Zo'n vraag kan ik dan onderbouwen omdat ik in de ICT heb gewerkt. Aan dat technische verleden ontleen ik een zeker gezag. Niet onbelangrijk als je dingen voor elkaar wilt krijgen".

Rolmodel

De vraag of zij voor bepaalde functies is aangezocht omdat zij een vrouw is, beantwoordt Trude bevestigend. "Dat vermoed ik wel. En ik vind dat ook een goede zaak. Want er moeten meer vrouwen als rolmodel gaan functioneren. Diversiteit, met name in de top, is heel belangrijk. Daar heerst nog sterk de old boys sfeer. Die old boys spreken elkaar te weinig aan op hun functioneren. Dat is wel verklarbaar – het is in hun belang goede vrienden te blijven – maar niet in het belang van bedrijven en organisaties. De beide boeken van Jeroen Smit over de Ahold affaire en de ABN AMRO laten overduidelijk zien hoe het er in de top van het bedrijfsleven aan toe gaat en >>

welke rol het mannelijk ego nogal eens speelt bij belangrijke besluitvorming”.

Als voorbeeld hoe baanbrekend een vrouw aan de top kan zijn, noemt Trude Eurocommissaris Neelie Kroes. “Die heeft het lef om te zeggen wat ze vindt. Draait er niet om heen. Het is buitengewoon moedig van haar om als lid van de VVD het grootkapitaal aan te pakken. Wie ik ook altijd bewonderd heb om haar lef is Jen Dales (minister van Binnenlandse Zaken in het derde kabinet Lubbers). Zij was stoer, ging voor de inhoud en stond pal voor de integriteit van het openbaar bestuur. Ook was zij heel open. Zij verbloemde haar lesbische kant niet, maar vond het geen issue om het er in het openbaar over te hebben. Ik had veel respect voor haar optreden”.

UDB

Gevraagd naar haar huidige ambities noemt Trude haar

voorzitterschap van de Utrechtse Development Board (UDB) een uitdaging. De UDB, een initiatief van het lokale bedrijfsleven en omarmd door de burgemeester van Utrecht, Aleid Wolfsen, is een onafhankelijk adviesorgaan dat de samenwerking tussen de gemeente Utrecht, het bedrijfsleven en de overheid in brede zin moet vergroten. Er wordt nu teveel langs elkaar heen gewerkt. Sinds 8 juli is Trude officieel in functie. “Het leggen van verbindingen beschouw ik als de eerste opdracht van de UDB. Daarna moeten we gaan versnellen om uiteindelijk te verzilveren! In Utrecht is heel veel te verzilveren. Het is een stad met veel potentie. Ik vind het een eervolle opdracht die potentie ten volle tot zijn recht te laten komen!”<<

NS